No. 2300 Zaterdag 4 Februari 1928. 45ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 10 cts.

Terug naar Rome?

Of de herziening van het Anglicaansche Prayer-Book.

Wel nooit heeft de Anglicaansche Kerk een crisis doorgemaakt als thans, nu het Engelsche Lagerhuis de voorgestelde Prayer-Book-herziening, waaraan twintig jaar gewerkt is, verworpen heeft.

Ter oriënteering in deze vooral voor ons, Katholieken, zoo buitengewoon belangrijke kwestie, is het van belang de aanleiding tot dezen strijd en zijn verloop na te gaan.

Het „Book of Common Prayer" is niet enkel een gebedenboek, gelijk wij, Katholieken, dit verstaan, doch bevat de „Agenda", der Anglicaansche Kerk. De uitdrukking „Agenda" vóór de 16e eeuw weinig in gebruik, en daarna vooral bij Protestanten in zwang, duidt een „handboek voor de kerkelijke ceremoniën" aan, waarin de godsdienstige gebruiken en voorschriften zoowel van liturgischen als van administratieven en disciplinairen aard zijn vervat. Het vervangt dus eenigszins ons Missaal, Brevier, Pontificaal en Rituaal, en tevens een deel van onze codex van Kerkelijk Recht.

Het „Book of Common Prayer", dat „de wijze van bediening der Sacramenten en andere riten en ceremoniën der Kerk van Engeland" bevat, is in 1549 door een commissie van meerendeels leeken, onder leiding van den afvalligen bisschop en reformator Cranmer samengesteld en in 1552, al sterk gewijzigd, in druk verschenen. Onder Koningin Elisabeth werd het weer veranderd (1559) en later is het nog herhaaldelijk in meer protestantschen zin gewijzigd.

Het hoofdpunt, waarover thans gestreden wordt in de Misliturgie, waarin alles wat op een waar „Offer" wijst en op de werkelijke tegenwoordigheid van Christus, is weggelaten of zoodanig gewijzigd, dat men er zoowel het één als het ander in kan lezen. Verder over de daarmede innig samenhangende kwestie van het bewaren („reservation") en aanbidden der geconsacreerde hostie.

Een goed overzicht van dezen strijd geeft de Londensche correspondent van de Brusselsche *Standaard*, aan wiens beschouwingen wij het volgende ontleenen:

In Engeland en daarna ook in Amerika, gebeurde reeds spoedig na de Hervorming hetzelfde, wat in andere overwegend protestantsche landen geschiedde.

Er vormden zich secten en ondersecten. De dissidenten groeiden in macht en aantal. De Methodisten kregen in Engeland en vooral aan gene zijde van den Oceaan millioenen aanhangers. Grootere en kleinere secten, buiten het verband der Staatskerk, ontstonden bij dozijnen. Maar niet alleen verbraken velen het verband met de Anglicaansche Kerk, ook in haar eigen boezem ontstond splitsing. De Anglo-katholieke richting in het midden den vorige eeuw voortgesproten uit de actie van den lateren Kardinaal Newman, den eigenlijken stichter der Oxford-beweging, vond steeds meer aanhangers.

De katholieke mentaliteit is den Anglicanen nooit geheel vreemd geworden. In hun geloofsbelijdenis, die woord voor woord met die van Rome overeenstemt, heet het „I believe in the Holy Catholic Church" (ik geloof in de H. Katholieke Kerk). De drang naar het Katholicisme is steeds onmiskenbaar geweest, ondanks den traditioneelen afkeer van Rome. Het Anglo-katholicisme, dat nationaal en anti-Roomsch is, trok millioenen Anglicanen aan, wien de Evangelische richting geen bevrediging schonk. Vooral onder de lagere geestelijken maakte het ontelbare adepten, later ook onder de hoogere en zelfs onder bisschoppen.

Het „Book of Common Prayer" voldeed in den aanvang dezer eeuw niet meer aan de behoeften van den tijd. Slechts een kleine minderheid kon er nog door bevredigd worden, want ook onder de Evangelischen waren stroomingen merkbaar, die zich in een andere richting bewogen dan de Prayer-book-ethiek. Bij Koninklijke Boodschap werd de wenschelijkheid der herziening van het „Book" te kennen gegeven. Twintig jaren lang is aan die herziening gewerkt.

Sinds het begin der twintigste eeuw is het Anglo-Katholicisme met geweldige schreden vooruitgegaan, en wint de naar het Katholicisme neigende fractie der Anglicanen steeds meer terrein.

„De Herziening van het Prayer-book beoogde den Anglo-Katholieken zekere concessies te doen, maar tevens de strikte naleving der herziene regelen en rubrieken te handhaven. Het oude Prayer-book zou in z'n geheel van kracht blijven; het herziene zou facultatief kunnen worden gebruikt." Aangezien hierbij van twee verschillende, de diepste beginselen rakende opvattingen wordt uitgegaan, die beide worden toegelaten, is de Anglicaansche Kerk hier weer in een droevig schipperen op dogmatisch gebied vervallen. Opnieuw blijkt haar onvermogen, om een definitieve en allen bindende uitspraak te doen, waartoe zij zelve voelt niet het noodige gezag te bezitten.

„In Februari 1927, was na een aantal conferenties tusschen de Bisschoppen het alternatieve Book voltooid: het werd op een plechtige vergadering te Londen door den (Anglicaanschen) aarsbisschop van Cantenbury bekend gemaakt. De zgn-Lagerhuizen van leeken en lagere geestelijkheid in de convocaties van Canterbury en York (de beide Anglicaansche kerkprovincies) namen het Book vervolgens in behandeling en dienden amendementen in. Daarna kwam het terug bij de bisschoppen, die rekening houdend met de voorgestelde amendementen, den tekst definitief vaststelden. De definitieve tekst werd einde Maart bekend gemaakt.

Het lager- en hoogerhuis van vertegenwoordigers der kerken vau Canterbury en York hebben 30 Maart bij beslissende stemming zich uitgesproken ten gunste van het voorstel om aan de vergadering der kerken het voorstel tot herziening van het Prayer-book voor te leggen.

Tot voorbereiding hiervan heeft de Anglicaansche aartsbisschop van York een rede voor een 200-tal leden van het Lagerhuis gehouden, waarin hij meedeelde, dat naar men hoopte, de vergadering in Juli haar beslissing zal nemen en de zaak dan in November aan het Parlement zal kunnen worden voorgelegd.

Met verwonderlijken spoed en even verwonderlijk groote meerderheid heeft de Anglicaansche „Nationale Vergadering" te Westminster den 6den Juli 1927 de herziening van het Prayer-book goedgekeurd.

Na slechts enkele uren van discussie - de sprekers waren tot 5 minuten beperkt - werd het „composiet-gebedenboek," gelijk het genoemd wordt, met 519 tegen 133 stemmen goedgekeurd. Van de Anglicaansche bisschoppen stemden er 34 vóór en 4 tegen; van de geestelijkheid 353 vóór en 37 tegen, van de leeken 230 vóór en 92 tegen.

Het Britsche Parlement, de oppeiste wetgever voor de Anglicaansche Kerk, heeft nu het laatste woord.

Volgens het gebruik moeten de beide Huizen van het Parlement een petitie tot den koning richten, waarin hem gevraagd wordt zijn goedkeuring te hechten aan de maatregelen voor de herziening van het Prayer-book.

Het Parlement is niet bevoegd iets aan den voorgestelden vorm te wijzigen. Het moet het voorstel aannemen in zijn geheel of verwerpen.

De anglo-katholieke fractie was aanvankelijk ingenomen met de concessies, maar reeds spoedig zag men in dat deze waardeloos waren.

De twee voornaamste geschilpunten betroffen den Communiedienst en de Reservatie van het Sacrament. De Anglo-katholieke opvattingen omtrent de H Communie komen geheel met de onze overeen; de Evangelischen daarentegen hechten er ongeveer dezelfde waarde aan als de Lutheranen, hun denkbeelden zijn recht in strijd met die van het concilie van Trente. Hetzelfde geldt voor het Sacrament, waarin Christus, volgens Luthersche opvatting, slechts tegenwoordig is op het oogenblik der nuttiging. Vandaar dat volgens hen geen eer mag worden bewezen aan de gewijde hostie. De Anglo-katholieken bewaarden haar in een tabernakel, zij knielden voor wat zij te goeder trouw als het Allerheiligste beschouwden, baden ervoor, loofden het, vereerden het. 't Nieuwe Prayer-book verbiedt dit even streng als het oude; het staat slechts toe dat de Hostie bewaard wordt voor uitreiking aan zieken. (Waarom dit wordt toegestaan, als men de werkelijke blijvende tegenwoordigheid niet aanneemt, is een raadsel.

Het lijkt zelfs een aperte tegenspraak.)

De Anglicaansche aartsbisschop Davidson, voor wien deze gebeurtenis de bekroning is van een merkwaardige bestuursperiode, zegt dat hiermede de Kerk van Engeland een „breeder pad" heeft ingeslagen; maar deze uitdrukking voorspelt weinig goed, immers het breede pad is spreekwoordelijk de weg naar den ondergang. De *Examiner* verwacht met groote waarschijnlijkheid een Low-church-schisma aan den eenen vleugel, en talrijke bekeeringen tot het Katholicisme van High-church-mannen, en is overtuigd dat deze aanvaarding van een composiet-liturgie, welke een geloofsbelijdenis omvat, samengesteld uit elkaar tegensprekende dogma's, het begin is van het einde der Anglicaansche Kerk, want zij bevat de formeele abdicatie van de macht om te beslissen, wat wel en wat niet Christelijk geloof en Christelijke eeredienst is.

Intusschen is geschied, wat wel niemand verwachtte; het Engelsche Lagerhuis heeft de nieuwe Prayer-book- verordening verworpen.

Wat zal er nu geschieden?

Deze vraag houdt thans tallooze hoofden in en buiten Engeland bezig, en met recht, want zij is een vraag van zeer groot belang. Zij is feitelijk ook de eenige, welke de katholieken kan interesseeren.

Wat wij ons hebben af te vragen, schrijft de Londensche correspondent van de Brusselsche *Standaard*, is: 1e. Zal de verwerping van het Prayer Book tengevolge hebben, dat de Staatskerk, als zoodanig, ophoudt te bestaan? 2e. Zullen de honderdduizenden romaniseerende leden dier kerk dan eindelijk inzien, dat hun geen andere weg open staat dan die, welke naar Rome leidt?

Voorspellen, zegt hij, mag ik niets, maar ik mag toch wel zeggen, dat men in katholieke kringen hooggespannen verwachtingen heeft.

„Tegen het Alternatieve Prayer Book hebben vooral diegenen gestemd, die in de bepalingen betreffende de Reservatie van het Sacrament voor de zieken een ondulbare inbreuk zagen (m. i. terecht) op het evangelische dogma. Maar 't is mogelijk dat ook zij geen meerderheid hadden kunnen voortbrengen, wanneer niet op 't laatste oogenblik tal van liberalen en socialisten, die zich aanvankelijk van stemming hadden willen onthouden, zich bij de tegenstanders voegden, niet omdat zij overwegende bezwaren hadden tegen Reservatie, maar omdat zij de gelegenheid wilden aangrijpen om het bestaan der Staatskerk in gevaar te brengen. De liberale partij heeft jarenlang scheiding tusschen Kerk en Staat als een harer voornaamste programpunten gehuldigd; dat zoovele harer leden, in strijd met hun oorspronkelijke bedoeling, hebben medegeholpen om het Prayer Book — waardoor men de Kerk voor ondergang hoopte te bewaren — ten val te brengen, bewijst dat zij, die de verhoudingen zooveel scherper kunnen beoordeelen dan ons als buitenstaanders mogelijk is, werkelijk verwachten dat de Staatskerk deze catastrophe niet heel lang overleven zal."

Diezelfde conclusie mogen wij trekken zegt de schrijver, uit de redevoeringen en uit de commentaren van de leiders der verschillende stroomingen en uit de tranen van den (Anglicaanschen) Aartsbisschop.

„Dit beteekent een chaos in de Kerk," heeft de deken van Westminster opgemerkt.

„Groote moeilijkheden staan ons te wachten," meende sir Evelyn Cecil.

„'t Zal n' vreeselijke rommel worden," gaf sir Henry Slesser niet zeer parlementair te kennen.

„Door verwerping zouden wij in de kaart spelen van hen die naar Rome overhellen of naar scheiding tusschen Kerk en Staat streven," waarschuwde Lord Hugh Cecil.

Op zulke getuigenissen mogen wij bouwen, gaat de correspondent voort.

„Lord Hugh Cecil alléén reeds geeft antwoord op beide vragen welke voor ons, katholieken, van belang zijn. Zij, die „overhellen naar Rome" en zij die „scheiding tusschen Kerk en Staat" verlangen, zullen gebaat worden door de verwerping van het Prayer Book. Waarom? Omdat de Staat thans nog den weg afsluit, die naar Rome leidt. Is de Staatskerk ingestort, dan wordt voor de Anglo-Katholieken het uitzicht op Rome vrij, en zien zij Rome eenmaal dan zullen zij wellicht Gods vingerwijzing begrijpen.

„Een chaos! Dat is het, wat men voorziet, maar alleen uit een chaos in de Staatskerk kan een gezonder geloofsleven ontspruiten. Er zijn optimisten, die nog hopen op een nieuw compromis, maar waarop berust hun goede moed? Sir Thomas Inship, de Sollicitor-General, die tegen de motie heeft gestemd, gelooft dat het Parlement een herzien Prayer Book, waaruit de Communiedienst geschrapt wordt, zal aannemen, maar hij vergeet dat zulk 'n boek nooit genade zou vinden bij de Anglo-Katholieken voor wie zelfs de kleine concessies betreffende Reservatie in het thans verworpen Boek eigenlijk onvoldoende waren.

„Er bestaat, naar menschelijke berekening, geen hoop, en niets stemt meer hoopvol dan dat. Een moeilijke, een zeer moeilijke tijd breekt aan. Niet zonder goede redenen heeft Mr. Baldwin gewaarschuwd voor 't gevaar dat voor onafzienbaren tijd politiek en godsdienst zullen worden ineengestrengeld. Heel 't land en heel de natie zullen daaronder lijden, want in 't moderne Engeland zijn politiek en godsdienst steeds

Curaçaosche Ditjes en Datjes.

Zoo nu en dan loop je op je zonnige West-Indische levensbaan weleens landgenooten tegen 't lijf, fideele intellectueele typen, die echter met 'n soort van dédain neerzien op 't dierbaar plekje grond, waar eenmaal hun wieg op stond, en waaraan ze alles te danken hebben.

'Zijn vrij zeker gebiologeerd door 't millioenen gejongleer van 't ons naburige Amerika; wat daarom nog heelemaal geen pas geeft, om met opgetrokken neusvleugels ietwat smalend op 't moederland af te geven, *omdat .... 't zoo klein is.*

En dat doen ze.

Wat fout is, radicaal fout van top tot teen.

Nu ben ik heelemaal niet chauvinistisch aangelegd, integendeel, maar dat aanstellerig kleineerend gedoe wil er bij mij toch niet in; want 't gaat toch niet aan, 'n land, 't derde in de rij der koloniale mogendheden met 'n bevolking van ± 55 millioen, zoo maar eventjes als „klein" te betitelen, en daarenboven „du haut de sa grandeur" doodgewoon weg te cijferen de schitterende reuze-prestaties van dat zgn. petieterig landje, op allerlei gebied.

Nou ja!

Nou ja?? Luister, slechts 'n paar grepen uit 'n boordevollen korf:

De nieuwe sluizen van IJmuiden, the greatest of the world, my dear, en de gegraven Rotterdamsche havens, idem.

't Dempen van de Zuiderzee, 'n titanenwerk, 'n wonder van waterbouwkunde en techniek, waarover Europa, ja zelfs 't zoo zelfvoldane Amerika perplex staat.

Nooit gehoord over de reuze-voorsprong die Holland heeft op radiotelefonisch gebied, over de beteekenis van haar wereld-rubberproductie, en thee- en koffie- en suiker- en tabakcultures?

Nooit gehoord van Fokker, van Philips, van Prof. Keesom, van Luitenant Koppen, die met z'n „Postduif" eventjes heen en weer n/ O. Indië vloog, van Commandant v. d. Kun die met z'n duikboot K. XIII, versta wel ongeconvoyeerd, 'n onderzeeboot-tochtje maakte van meer dan 20.000 mijlen, Holland, via 't Panamakanaal, Soerabaja, 'n bravourstuk zonder weerga, in de geschiedenis der duikbootenrij.

Me dunkt, dat kan volstaan, 'n land dat aan de spits staat van zoo heel veel op economisch, en technisch en industrieel en cultureel gebied, kan en mag niet klein genoemd worden; heb ik gelijk of niet?

'k Bracht o. a. wereldreis v/K. XIII als een der argumenten naar voren, ten bewijze van Holland's grootheid.

Heeft U de pas uitgekomen reisbeschrijving van dien tocht al gesavoureerd: „Met Hr. Ms. K XIII n/ Nederl.-Indië", door C. v. d. Linden & M. Wijtema, officieren v/d K. XIII?

Ik wel, en daarover ga ik nu 'n beetje babbelen.

* * *

Op den 27n. Mei 1926 verliet de „K. XIII" den Helder, en op den 13n Dec. d.a.v. klonk op de reede van Soerabaja voor 't laatst „houden voor en achter," daarna nog even „een klapje achteruit", en de „K XIII" had haar 20.939 mijlen langen tocht afgelegd zonder averijen of groote stoornissen aan batterijen en machines afgelegd.

Maar zoover zijn we nog niet.

Je zoudt nu toch verwacht hebben, dat op dien zonlichten ochtend van 27 Mei, er extra-treinen voor den Helder moesten worden ingeschakeld, om de enthousiastische bewonderaars van V. d. Kun en z'n mannetjes in drommen te voeren naar den zeekant, waar de „K XIII" gemeerd lag, kant en klaar voor de 20.000 mijlenreis.

Helaas, geen kwestie van, bij 't vertrek was de belangstelling uiterst matig, zooals blijkt èn uit de toen genomen kieken, èn vooral, uit de laatste alinea van 't eerste hoofdstuk van 't reisverhaal, welke luidt:

„Dat op 27 Mei 1926 de „K. XIII"
„de hollandsche wateren had verla-
„ten, zal op dien datum tot weinige
„landgenooten doorgedrongen zijn,
„daar pas na de groote ruchtbaarheid,
„die de Amerikaansche bladen aan de
„reis gegeven hadden, er ook in Ne-
„derland belangstelling voor ontstond".

't Hollandsche flegma kan soms tè ver gaan.

Je moet 't intérieur van 'n duikboot gezien hebben, of beter nog, zooals ondergeteekende, 'n duikdemonstratie meegemaakt hebben, om te kunnen beseffen wat 't zeggen wil bij hooge zee, uren en uren lang in zoo'n stalen tunnel opgesloten te zitten.

En 'n reuze-portie ruw weer is, bij de oversteek van Holland naar de Azoren, de „K XIII" toebedeeld geworden, zoodat slechts op den zesden dag nà 't vertrek voor 't eerst gedoken kon worden om de gewenschte slingerwaarnemingen te verrichten.

Hoe menigmaal de energiek-gewelfde schedel van Dr. Vening Meinesz, gedurende de eerste dagen van 't traject, niets meegevende ijzeren kranen en pijpen en manometers gerammeid heeft, staat niet in 't reisjournaal vermeld, wat ik beschouw als 'n onvergeeflijke lacune.

Van Fayal — Horta — ging 't via Las Palmas naar Curaçao.

„Op de Dagwacht van VIII Juli werd
„het eerste stukje Hollandsch grond-
„gebied gezien, en ten 8 u. 30 v. m.
„stoomde de K XIII tusschen Bonaire
„en Klein-Bonaire door, langs de
„hoofdplaats Kralendijk.

„Als men niet wist, dat dit eiland
„aan Nederland toebehoorde, dan zou
„het zien alleen van dit plaatsje al
„voldoende zijn om het te veronder-
„stellen.

„Het ziet er grappig Hollandsch uit,
met huizen als boerenwoningen en een
„antiek fort. Op het eiland verspreid,
„ziet men een paar negerkralen, doch
„waar de bewoners van moeten leven
„is ons een raadsel, want het lijkt
„wel of er niets dan cactussen groeien.
„De bevolking, die per radio gewaar-
„schuwd was, dat de K XIII over de
„reede van Kralendijk zou varen, ver-
„toonde zich bij den landingssteiger.

„Er hadden zich daar althans een
„dertigtal menschen verzameld, die
„zich niet bijzonder enthousiast voor-
„deden. Blijken van belangstelling ga-
„ven zij ten minste niet; alleen werd
„met de vlag op het oude Fort ge-
„salueerd, toen wij Kralendijk reeds
„lang achter ons hadden.

„Dit totale gebrek aan uiterlijke
„vroolijkheid verwonderde ons niets,
„want men moet wel een geboren
„optimist zijn om op zulk een droge
„kale rots als Bonaire is, niet alle
„levenslust te verliezen".

Tot zoover de auteurs.

Met 't antieke fort, ook met de alomtegenwoordige cactussen, ben ik 't volkomen eens, maar huizen als boerenwoningen, 't kan zijn dat ze van zee uit er op gelijken, of den laatsten tijd daar zijn aangebouwd, maar 'n jaar of vier geleden bij m'n bezoek aan Bonaire waren ze er nog niet.

Geloof zeker, dat bij nadere kennismaking, bedoel door het even te zijn binnengeloopen, 't oordeel heel wat gunstiger zou geluid hebben, want de Playa van Bonaire is inderdaad 'n allervriendelijkst typisch-tropische nederzetting.

'n Vriend van me, die al heel wat ge-globe-trotterd heeft, beweert zelf dat 't uitzicht van de galerij van de Bonairsche pasanggrahan, je een der mooiste views biedt van geheel de West.

Onder menigen onooglijken bast schuilt vaak 'n sappige kern, waarmee ik maar zeggen wil, dat 't binnenland van 'n door de zee bespoelde droge kale rots, soms heel erg meevalt; neem

streng van elkaar gescheiden geweest, en niet ongestraft kan de oude beproefde traditie worden geschonden. Maar men kan niet verwachten, dat een kerkelijke omwenteling zich zal voltrekken zonder dat links en rechts slagen vallen, en niemand zal beweren, dat die slagen onverdiend zijn. Het samengaan, terwille van materieel voordeel en materieele macht, van zooveel religieuse stroomingen in één enkele kerkorganisatie is een zware moreele zonde geweest, zoowel van de Anglo-Katholieken eenerzijds, als van de orthodoxe evangelischen anderzijds. De straf voor die zonde schijnt niet lang meer op zich te laten wachten. En 't Lagerhuis is het, wellicht niet zeer waardige maar doeltreffende tuchtigingsmiddel geweest."

Van die tuchtiging verwachten wij voor de toekomst niet dan goeds, besluit de briefschrijver, en daarin ziet hij ongetwijfeld juist.

Onzerzijds willen wij hier nog eens herhalen, schrijft het *Centrum*, wat we onlangs in een driestar schreven: laten we hopen en bidden voor Engeland's terugkeer!

BERICHTEN

KERK-NIEUWS.

Voortaan zullen in de St. Annakerk van Otrabanda en de Rozenkranskerk te Pietermaai de H.H. Missen op Zon- en Feestdagen zijn als volgt:

De vroegmis *om kwart voor vijf.*

De kindermis *om zeven uur, in plaats van half zeven, en*

De hoogmis *om half negen, in plaats van acht uur.*

Koperen priesterfeest.

Vrijdag 10 Februari a. s. zullen de Weleerw. Paters *Dalmatius Reisch*, kapelaan te Pietermaai, en *Marcolinus Kösters*, met verlof in Holland, hun koperen priesterfeest vieren.

Onze hartelijke gelukwenschen.

Pastoor J. van de Veer.

De toestand van den Z. E. Pastoor J. van de Veer is zachtjes aan achteruitgaande. Het slikken is hem bijna onmogelijk geworden, en de eerw. lijder gevoelt zich zeer zwak en ziek. Laten wij O. L. bidden hem te geven hetgeen hem zalig is.

Vertrokken.

Dinsdag is de jongeling Carlito Nicolaas van Bonaire naar het Seminarie van Caracas vertrokken om aldaar zijn studies te beginnen voor het H. Priesterschap.

Wij wenschen Carlito van harte succes in zijn studie en volharding in zijn heilige roeping.

De Landswatervoorzieningsdienst.

Naar wij uit goede bron vernemen, is de heer J. R. Beaujon Jr. Directeur van den Lands watervoorzieningsdienst alhier, druk bezig met de voorbereidende maatregelen. De plannen zullen worden uitgevoerd zooals door dr. Versluys gemaakt en door den Kolonialen Raad aangenomen.

In hoofdtrekken komen de plannen der watervoorziening neer op het volgende:

1. *Spoelwaterleiding.*

Een transportleiding om het Schottegat, met aansluiting op 5 waterwinplaatsen n.l. Scherpenheuvel, Groot- en Klein Kwartier, Bona Vista en Rozendaal. Hiervoor zullen drie reservoirs gebouwd worden, elk van 400 M^3 inhoud, gelegen op 30 meter boven zeepeil, en respectievelijk geplaatst in de buurten Hel, Groot-Kwartier en Plantersrust.

2. *Drinkwaterleiding.*

Hiervoor zal een installatie voor gedistilleerd zeewater gebouwd worden, met een capaciteit van 100 M^3 per dag.

Dit water wordt opgezameld in twee reservoirs van 100 M^3 elk, welke gebouwd zullen worden, een op de Hel en een op Plantersrust.

Het gedistilleerd water zal eerst worden gelucht en gemineraliseerd, alvorens in de distributieleiding te worden opgepompt.

In een regenbak gevallen.

Dinsdag middag is een kind van de familie N. op de Isla in een regenbak gevallen. Heel weinig heeft het gescheeld of het kind was verdronken. Gelukkig heeft men het nog weten te redden, en is het mogen gelukken de levensgeesten weder op te wekken.

Het kind is naar het St. Elisabeth's gasthuis vervoerd.

Lindbergh te Maracay.

Zondagavond 6.13 daalde kolonel Charles Lindbergh neer in de aerodroom te Maracay (Venezuela). De vlieger kwam van Bogotá, de hoofdstad van Colombia, en had onderweg nog al te kampen met tegenweer, zoodat hij verplicht was zijn koers eenigzins te wijzigen, om het gevaar te ontloopen.

Het vliegveld was versierd met de nationale vlaggen van Venezuela en de Vereenigde Staten. Onder het spelen van het volkslied had de landing plaats, en werd de koene vlieger hartelijk begroet door Generaal J. V. Gomez, president van Venezuela, die vergezeld was door Gen. Jose Gomez, vice-president der republiek, de Ministers van Binnenlandsche Zaken, Buitenlandsche Zaken, Financiën, Openbare Werken, Defensie, door den Directeur van Oorlog, vertegenwoordiger van den Minister van Oorlog en Marine, den zaakgelastigde van de Ver. Staten van Amerika in Venezuela, een groot aantal vooraanstaande persoonlijkheden, en een menigte van vele duizenden.

De geestdrift en het gejuich was overweldigend. Meer dan twee duizend auto's, van Valencia, Pto Cabello en de hoofdstad stonden langs den weg naar het vliegveld. Dinsdag is Lindbergh wederom vertrokken naar St. Thomas, om vandaar via S. Juan de Portorico, Sto. Domingo, Port au Prince (Haiti) en La Habana (Cuba) naar New-York terug te keeren.

Jammer, dat Curaçao den grooten wereld-beroemden veroveraar van de lucht niet heeft mogen begroeten.

Doodgevonden.

Woensdag j.l. is op een gasolinetank op de Isla een zekere Jacobo Lebaks, een jongen van 15 jaar, afkomstig van Weis, dood gevonden. Deze jongen was werkzaam bij de C. P. I. M. Hij lag met het hoofd op de opening van de tank. Hij behoefde niet op de tank te zijn. Althans het was zijn werk niet. Mogelijk was hij den middag te voren daarop geklommen uit nieuwsgierigheid, en is daar uitgegleden, zóó dat hij met het hoofd juist boven de opening is terecht gekomen. Door den val en de gasolinelucht is hij waarschijnlijk bedwelmd geworden, - hij had n.l. ook een paar schrammen aan 't gezicht,- en door verdere inademing van de gasolinelucht gestorven.

De rechter-commissaris is ter plaatse een onderzoek gaan instellen en het lijk is gerechtelijk geschouwd. Het lijk is pas gevonden toen de vader van Jacobo Woensdagmorgen op de Isla kwam vragen of men niet wist waar zijn zoon was, daar hij den avond te voren niet thuis gekomen was.

In dank ontvangen.

Een staat van de *Curiel's Bank* en een mooie kalender van de *Compañia Trasatlantica Española.*

Hollandsche Bank voor West-Indië.

Wegens vertrek van den heer Küp naar Holland, is tot Directeur dezer bank alhier benoemd de heer Deschiene, die verbonden was aan de hoofdbank te Caracas.

Regenval in Januari.

In de maand Januari wees de regenmeter van het St. Thomas-College 134.4 m. M. en van Barber 130 m. M.

Oproeping.

Zij, die in aanmerking wenschen te komen voor de betrekking van tijdelijken agent van politie der 2de klasse, worden uitgenoodigd zich persoonlijk aan de hoofdwacht van politie in de Willemstad alhier bij den Commissaris van Politie aan te melden, 's morgens van 8½ tot 9½ uur en 's middags van 4 tot 5 uur.

Zij, die niet kunnen lezen en schrijven, komen niet in aanmerking. Kennis van de Nederlandsche taal strekt tot aanbeveling.

Willemstad, den 28n Jan. 1928.

De Procureur-Generaal,

1—3 *M. VAN DIJK.*

Saba maar eens als 'n trappant voorbeeld.

De karige belangstelling voor de passeerende K XIII van 't dertigtal Bonairianen werd echter honderdvoud vergoed door 't hoog-uitslaande enthousiasme van de Willemstadsche be„volking, „toen klokslag 12 de K XIII „met 'n goed vaartje de St. Anna-baai „binnendieselde.

„Bij 't binnenkomen stond aan stuur„boord op een oud fort de stafmuziek „van het garnizoen opgesteld, die het „Wilhelmus liet weerklinken. Het was „zwart van de menschen, zoowel op „de muren van het fort als in de „straten langs den waterkant. Geheel „Willemstad was uitgeloopen om te„genwoordig te zijn bij de binnen„komst van de eerste Nederlandsche „onderzeeboot, tevens het eerste oor„logsschip, dat sinds jaren in deze „Hollandsche kolonie kwam. Lang „hadden de Curaçaoenaars op een „schip gewacht en eindelijk was 't er „dan. Geen wonder, dat de bevolking „enthousiast was en dit niet onder „stoelen of banken stak.

„Tusschen de beide oevers van de „St. Anna-baai, die bezaaid waren „met juichende menschen, vervolgde „de K XIII haar weg naar het Schotte„gat, de baai, die achter het kleurrijke „stadje ligt, om aldaar te draaien. „Langzaam stoomde zij wederom terug „en nam ligplaats aan de Handelskade, „alwaar aan belangstelling geen gebrek „was.

„De eerste étappe van de reis was „nu achter den rug."

't Kan me nog altijd spijten, dat ik die glorieuse entrée van de K XIII op den 8n. Juli 1926 niet heb meegemaakt.

Tot den 20sten zou ze in onze haven blijven uitrusten van 't door-en-onder Atlantisch en Carribisch pekelwater geschroef, maar état-major en bemanning zijn in die dagen zoodanig geféteerd, dat ik vrees dat er van rusten niet heel veel gekomen is.

Toen ik commandant v. d. Kun bij m'n eerste reporters-bezoek, dan ook polste, of ie geen idee had, om ook 'ns 'n kijkje op m'n buitenpost te komen nemen, kreeg ik tot vriendelijk bescheid: My dear Father, 't spijt me, ik zou 't graag doen, maar 't gaat niet. Als ik op alle invitaties zou ingaan, dan moest ik minstens 'n maand hier blijven, en dan was ik er nog niet doorheen.

Of K XIII's bezoek ook geapprecieerd werd.

't Zesde hoofdstuk van 't keurig-geillustreerd werk, over „Curaçao," is in één woord schitterend

Maar is 't nu niet om tureluursch te worden uit deze bladzijden tot de wetenschap te moeten komen, dat er 'n merkwaardigheid op Curaçao bestaat, waarvan je, ondanks je jarenlang hier-zijn, nog nooit of te nimmer gehoord heb.

Die merkwaardigheid is de „Looden Verrader" 'n oud scheggebeeld van een zeilschip.

't Woord is weer aan de auteurs:

„Vroeger was hij de trots van de „bewoners, thans niets meer dan een „vervallen grootheid. Reeds lang werd „de „Looden Verrader" door de Cu„raçaoenaars met de meeste achting, „zijnde het eenige beeld van hun „eiland, vereerd en behandeld, totdat „de bemanning van een der oorlogs„schepen dit in de peiling kreeg. Het „beeldje was niet meer veilig en de „matrozen rustten niet, voordat het „was weggenomen, en goed en wel „aan boord verstopt.

„Het maakte de reis naar Holland „mee, en omdat het ventje daardoor „veel geleden had en er onooglijk uit„zag, werd het gelijk met ander schil„derwerk aan de werf in Niewediep „in onderhoud gegeven, en kwam na „verloop van tijd prachtig, in een nieu„we jas gestoken terug. En toen na „een volgende reis naar de West, de „Verrader" weer op zijn voetstuk prijk„te, maar nu geheel als tip-top gen„tleman gekleed, konden de Curaçaoe„naars het wel weer vergeven.

„Hetzelfde spelletje herhaalde zich „nog eenige malen, steeds geheel bui„ten medeweten en goedvinden van „de eigenaren, als het beeldje volgens „de matrozen weer eens een nieuw „pakkiejan" noodig had. Geen won„der dus, dat de commandanten in „het vervolg verboden om den „Looden „Verrader" aan boord te brengen en op „een reisje naar Holland te fuiven. „Maar niettegenstaande de meest ge„strenge orders, werd hij dikwijls op „slinksche wijze van zijn voetstuk ge„licht en aan boord in veiligheid ge„bracht tot groote verbolgenheid van „de eigenaren, en hoe er ook vóór „het vertrek werd gezocht, hij was en „bleef onvindbaar.

„Pas bij het in zicht komen van de „Hollandsche kust werd hij voor den „dag gehaald en op een goed in het „oog loopende plaats aan dek opge„steld om getuige te zijn van het bin„nenloopen in de haven van Nieuwe„diep.

„En weer kreeg hij een nieuwe kleur, „werd volgens de laatste mode ge„kleed en maakte met een volgend „schip den tocht over den Atlantischen „oceaan naar zijn woonplaats.

„Tegenwoordig kent een groot deel „van de marine hem nog maar uit „overleveringen en heeft hem in wer„kelijkheid nooit gezien. Het wordt „tijd dat Curaçao weer geregeld door „de marine bezocht wordt, zoodat niet „alleen buitenlandsche oorlogschepen „er hun vlag vertoonen; bovendien „vraagt de „Looden Verrader" met „klem om een nieuwe jas."

Ik maak heelemaal geen excuus voor deez' lange aanhaling, daar 't je reinste smulpartij is voor iedereen, die iets voelt voor Curaçaosche folklore, is 't niet zoo?

U snapt, dat ik al gauw naar stad truckte, tuk op kennismaking met dat beroemd bereisd heerschap.

Ergens in de buurt van de „West-Werf" moest ie te vinden zijn, ergens op 'n bleekveldje, dicht bij 't huis vroeger door de familie de Gorter, bewoond, zoo beweerde men op m'n informaties.

Er heen gestapt, gevraagd, gezocht, maar van 'n koude kermis thuis gekomen, in geen velden of wegen was er 'n „Looden Verrader" te bekennen, nooit van zoo'n persoonlijkheid gehoord, meneer.

Niet onmogelijk, dat ie weer op reis is naar Nieuwediep met Hr. Ms. Hertog Hendrik; zoo niet, wie van m'n lezers kan me z'n schuilplaats aanwijzen; want op zoo'n Curaçaosche merkwaardigheid moeten we zuinig zijn, ik sta ná de ontdekking in voor 'n spiksplinternieuwe jas.

Op den 20n. Juli ging de K XIII er weer van door. „De tonen van de stafmuziek waren de laatste klanken, die we van het kleine eilandje hoorden."

Aan boord heerschte 'n pessimistische stemming, 't leek wel of iedereen uit zijn humeur was.

Het beproefd menschkundige: „'n vroolijke avond maakt vaak 'n droeven ochtend" van Thomas á Kempis, schijnt zelfs voor de moderne duikmenschen nog geen uitzondering te maken.

Woensdag den 28 Juli passeerde de K XIII, niet alleen als eerste *Nederlandsche*, doch tevens als eerste *Europeesche* onderzeeboot, het Panamakanaal.

Wie zei ook weer, dat Holland zoo'n klein landje was?

'n Paar dagen later werd geankerd in de baai van Mazatlan (Mexico.) Stip als bijzonderheid aan, dat men uiterst tevreden was over; het logies etc. in 't hotel, alleen liet de bediening te wenschen over, hoe hard men ook belde, geen sterveling kwam er opdagen.

Mgr. Bernardo Herrera y Restrepo. ✠

2 Januari stierf te Bogotá, de hoofdstad van Colombia, na een langdurige ziekte, Mgr. Bernardo Herrera y Restrepo, Primaat van Colombia en aartsbisschop van Bogotá, in den gezegenden leeftijd van 83 jaar.

Rondom zijn sterfbed waren vereenigd Mgr. Giobbe, apost. nuntius, Mgr. Perdomo, aartsbisschop Coadjutor en verschillende vooraanstaande officieele persoonlijkheden. Kort daarna arriveerde ook de Heer Abadia Méndez, President der republiek.

Mgr. Herrera werd geboren te Bogotá 11 Sept. 1844; 27 Maart 1885 werd hij tot aartsbisschop van Medellin benoemd, en in 1891 tot aartsbisschop van Bogotá en Primaat van Colombia.

De pers berekent dat ongeveer vijftig duizend menschen tegenwoordig waren bij het overbrengen van het lijk van het aartsbisschoppelijk paleis naar de kathedraal. Bij de lijkdiensten waren tegenwoordig de President der republiek met geheel het Kabinet, de leden van de Kamers, het Corps diplomatique en een uitgelezen schaar van de bogotaansche aristocratie. Het gouvernement kondigde een nationale rouw van drie dagen af ter eere van den overleden Prelaat, één van de grootste figuren der kerk van Colombia.

Op de treurige jaren die op het einde der vorige en bij het begin van deze eeuw de Kerk had door te maken ten gevolge van politieke troebelen, volden 25 jaren van vrede en voorspoed, gedurende welke het land en de kerk zich zoo prachtig hebben weten te ontwikkelen. Een groot deel van het prestige en den invloed, die de Kerk er heden ten dage geniet tot in de hoogste sferen van het Bestuur, is te danken aan de activiteit van den overleden Prelaat. Steeds beschouwde het gouvernement dezen Prelaat en het geheele episcopaat als zijn machtigsten bondgenoot voor de ontwikkeling en vooruitgang van het land.

Tot Primaat van Colombia is benoemd de Coadjutor van wijlen Mgr. Herrera, Mgr. Ismael Perdomo.

Mgr. Perdomo werd geboren te El Gigarte, diocees Garzón, dep. Huila, op 22 Februari 1872. Nauwelijks 31 jaar werd hij benoemd tot bisschop van Ibagué, en na 20 jaren van apostolischen arbeid tot Coadjutor van van den aartsbisschop van Bogotá, met den titel van aartsbisschop van Trajanópolis, en met recht van opvolging.

C. R. K. Volksbond.

Op de Vrijdag 27 j. l. gehouden algemeene vergadering van den C. R. K. Volksbond zijn gekozen voor de afd. Pietermaai, resp. tot Penningmeester en Secretaris de heeren Jozef Davelaar en Jorge de Castro; voor de afd. Otrabanda resp. tot Vice-president en Secretaris de heeren Antoine Lauffer en Manuel A. Fray; voor het hoofdbestuur resp. tot 2de Vice-president en 1ste Secretaris de heeren Jean Dania en José M. Kroon. Aan allen onze gelukwenschen.

Besloten werd tot de oprichting van een bibliotheek voor de leden en een leeszaal, waar de leden op nader te regelen dagen en uren zich nuttig kunnen bezighouden met de lectuur van verschillende kranten en tijdschriften; tevens om ten spoedigste weer de gelegenheid open te stellen voor theoretisch ambachtsonderricht, zooals het jaar te voren, welk onderricht toen zeer op prijs gesteld werd. In den loop van dit jaar zal er ook een propagandavergadering gehouden worden.

De feestelijke jaarvergadering is vastgesteld op Maandag 20 Februari. Om 7 uur zal er een plechtig Lof met preek zijn in de St. Annakerk. en om 8 uur de plechtige algemeene jaarvergadering in de zaal van den Bond.

POSTERIJEN. De Postdirecteur maakt bekend dat met ingang van 1 *Februari* in het verkeer per *zeepost* de volgende verlagingen zijn ingevoerd: 1. het tarief voor gedrukte stukken wordt van 2 cent teruggebracht op 1½ cent; 2. het tarief voor akten met een gewicht tot 250 gram wordt van 10 cent gebracht op 7½ cent. 3. het tarief voor monsters voor elke 50 gram wordt van 2½ cent teruggebracht op 2 cent, met behoud van het bestaande minimum van 5 cent; 4. het tarief voor gemengde zendingen wordt van 16 cent teruggebracht op 7½ cent.

Onze Scheepvaart in 1927.

Het jaar 1926 sloot met het respectabel aantal van 2914 stoomschepen en 1559 zeilschepen, een vermeerdering, ten opzichte van de voorgaande jaren als onze scheepvaartbeweging nog niet te aanschouwen had gegeven.

De toename in het afgeloopen jaar 1927 heeft dit record nog verbeterd. Want terwijl de maand December sloot met 342 stoomschepen tegen 263 in December '26, en 128 zeilschepen tegen 118 in dezelfde maand van 't jaar te voren, krijgen wij voor totaalcijfers in het jaar 1927:

3728 stoomschepen, met een nettoinhoud van 18.933.377 M³, en *1802 zeilschepen* met een nettoinhoud van 379.423 M³.

Het totaalcijfer der scheepvaart voor onze haven bedroeg dus over het jaar *1927*:

stoomchepen 3728
zeilschepen 1802

schepen **5530**.

tegen het jaar *1926* met
stoomschepen 2914
zeilschepen 1559

schepen **4473**.

hetgeen dus een vermeerdering geeft van 1057 schepen in den tijd van één jaar, n.l. 814 stoomschepen en 243 zeilschepen.

Voor een groot deel zal deze vermeerdering wel te danken zijn aan het opdubbelen van de schepen der Isla-vloot, waardoor de vierdaagsche vaart tusschen Curaçao—Maracaibo, veranderd is in 'n driedaagsche.

Reeds in het jaar 1924 overtrof het aantal *zeeschepen* in onze haven dat van *Amsterdam*: n.l. 3175 (stoom- en zeilschepen) tegen 3016 te Amsterdam.

Met de jaren is die voorsprong gestegen n.l.:

	CURAÇAO		AMSTERDAM	
1925	3.469	schepen	2.999	schepen
1926	4.473	„	3.199	„
1927	**5.530**	„	**3.318**	„

En laten wij de zeilschepen buiten beschouwing, alleen lettende op het aantal stoomschepen, dan nog is er een aanmerkelijke voorsprong, n. l. 3.728 tegen 3.318. Niet alleen wat het aantal schepen, ook wat de tonnemaat betreft, komt Curaçao steeds verder boven Amsterdam uit te steken.

Want was de bruto-inhoud der te Amsterdam ingeklaarde zeeschepen 21.977.676 M³, op Curaçao was deze van de stoomschepen 33.760.041 en van de zeilschepen 422.896 M³, te zamen dus 34.182.937 M³.

De lezer kan nog een vergelijking maken met de haven van *Antwerpen*, waarvan de gegevens ons welwillend door den W. E. G. Heer Consul van België verstrekt zijn.

In de haven van Antwerpen werden in December 1927 ingeklaard 941 zeeschepen, waarvan 10 zeilschepen. In 't geheel werden ingeklaard in het jaar 1927 **11.418** zeeschepen, waarvan 5008 Engelsche, 1873 Duitsche, 943 Belgische, 718 Hollandsche, 665 Noorsche, 616 Fransche, 406 Zweedsche, 389 Deensche, 166 Amerikaansche, 111 Finsche, 104 Italiaansche, 98 Japansche etc.

De gemiddelde tonnemaat bedroeg 2049.

Een enkele blik is voldoende om te doen zien, dat het aantal hier ingeklaarde zeeschepen — zeilschepen inbegrepen, die hier een grooter quantum vormen dan te Antwerpen - bijna de helft bedraagt van de in de haven van Antwerpen ingeklaarde zeeschepen.

Reden te over is er dus om tevreden te zijn over de ontwikkeling van ons havenverkeer.

Veel, zoo niet alles verklaart, dat 't hotel „Belmar" heette.

Op 24 Augustus liep men „the Golden Gate" binnen.

Op den steiger tal van journalisten, fotografen en filmoperateurs.

San Francisco was enthousiast, neen niet als Bonaire, maar als Willemstad-Curaçao. Etat-major en bemanning hebben daar kostelijke dagen doorgebracht.

De Nederland goedgezinde burgemeester gaf onmiddelijk orde eenige duizende hollandsche vlaggen aan te maken, wat ze in één nacht klaarspeelden, zoodat naast iedere Amerikaansche ook 't rood-wit-en-blauw zou wapperen. Ze moesten dien meneer burgemeester van Willemstad maken, dan zou op 31 Aug. ons havenstadje er wat fleuriger uitzien.

't Kan me spijten, dat 't interview van Commandant v. d. Kun door 'n Amerikaansche lady-reporter, over o. a. monstervisschen niet door de auteurs is opgenomen, 't had er bepaald 'n typisch cachet aangegeven.

Men de „Prohibition" loopt 't in de U. S. nogal los; in San Francisco zijn tenminste de inrichtingen legio, waar tegen abnormaal hooge prijzen allerlei dranken te krijgen zijn. Dat 't vrijheidlievende Amerikaansche volk toch niet inziet, dat het zich door die zgn. drooglegerij onsterfelijk belachelijk maakt.

Woensdag den 8 Sept. sloeg weer 't klokje van scheiden. Met tegenzin maakte men aanstalten voor 't vertrek. Never mind, 't is altijd geen kermis. Good bye! good bye! en de K XIII ving den nog restenden 10.000 mijlentocht aan.

Op 'n prachtkiek ziet je de état-major 'n dag of 12 later op 'n Honolulusche steiger, met anjelieren-guirlandes omkranst, 'n oude Hawaii-gewoonte, 'n bewijs dat ge welkom zijt.

Toen begon den 11 Oct. de groote oversteek van Honolulu n/ Guam, 18 lange dagen. Nu pas bevond de kleine K XIII zich met recht midden in den onmetelijken Stille Oceaan. „Zoo midden in den Pacific, verlaten van iedereen met niets anders dan de eeuwigdurende deining om zich heen, „voelt men pas goed hoe afhankelijk „men van wind en weder is, vooral „indien de Dieselmachines het eens „zouden afleggen. In geen honderd „mijlen in den omtrek was er een „eiland of een schip, dat eventueel „hulp zou kunnen bieden. Zonder gelukt vaart niemand wel, en als er één „is, die dat kan getuigen, dan is het „zeker de K XIII."

Eindelijk Guam ahoy! Vóór 't ankeren kennis gemaakt met 'n zeebeving, die de zee tot 'n heksenketel maakte. Allemaal gelogeerd aan dek van den Amerikaanschen olietanker, welks logies ideaal was, als 't niet regende.

Toen via Yap door de straat San Juanico naar Manilla.

Wanneer U in de couranten zult lezen, schreef me indertijd Commandant v.d. Kun, dat de KXIII in Manilla is aangekomen, weet dan dat alle werkelijke gevaar achter den rug is. Voorbij Guam hebben we nl. kans op typhonen, natuurverschijnsels, die ik liever onder 'n studeerlamp, dan in loco bestudeer. En den nacht van 7 op 8 November liep de KXIII, zonder met typhonen kennis gemaakt te hebben, de Manilla-baai binnen.

't Einde van de reis naderde nu snel, via Ambon-Banda-Bima n/ Soerabaja, waar men den 13n Dec. 's morgens voor de haven lag.

Geëscorteerd door onderzee- en torpedobooten en drie watervliegmachines stoomde men op.

„Houden voor en achter", klonk „het voor het laatst; daarna nog even „'n klapje" achteruit, en de KXIII had „haar 20.939 mijlen langen tocht zonder averijen of groote stoornissen „aan batterijen en machines afgelegd."

Een schitterende bladzij was er gevoegd bij het boek van Neerland's Zeehelden, en Neerland's roem als zeemogendheid.

San Willibrordo

1 Febr. 1928.

JAN PAUL.

De bemanning der „Alhena" gehuldigd.

In het zeegat. — Op den wal. — Toespraken en telegrammen.

De *Alhena*, die aan de Braziliaansche kust op zoo heldhaftige wijze aan de redding der schipbreukelingen van de *Principessa Mafalda* heeft meegewerkt, is in het vaderland teruggekeerd. Kapitein Smoolenaars en zijn bemanning zijn het voorwerp geweest van een warme en geestdriftige huldebetuiging.

Het begon al voor dat men te Rotterdam was. Letterlijk een heele vloot voer de *Alhena* tegemoet en bracht aan het schip een eeresaluut. De Italiaansche gezant, graaf Barbaro, ging onderweg aan boord van de *Alhena* om een bloemenhulde aan te bieden.

De fabrieken langs het water lieten de stoomfluit werken, zoo lang de *Alhena* in het zicht was. Schepen van allerlei naties lagen langs den Waterweg en brachten gul een groet, als de *Alhena* kwam langs gevaren.

In Vlaardingen, in Schiedam, in Pernis, langs den wal, op de werven, op de schepen en bij de fabrieken, overal stond een groote menigte saamgedrongen en overal steeg een juichkreet op. Er werd gezwaaid, met hoeden en petten en zakdoeken gewuifd en steeds meer loeide en brulde en schalde het over het water en klaroenden de schelle stemmen blije jubelklanken.

Zoo kwam eindelijk Rotterdam in het zicht.

Bij den mond van de Lekhaven stond weer een groep belangstellenden, die de *Alhena* hartelijk toejuichte. En niet zoodra kwam het schip de haven binnen, of de in de haven liggende zeeschepen, o.a. een Engelschman, een Japanner en 2 Nederlanders lieten de stoomfluit klinken, en dit concert duurde voort, tot de *Alhena* voor haar ligplaats was getrokken. Met de drie lange stooten zegde de *Alhena* dank voor deze attentie.

In de loods Argentinië aan de Lekhaven had de verwelkoming op den vasten grond plaats.

De heer Goudriaan, directeur der stoomvaartmaatschappij, waartoe de *Alhena* behoort, voerde het eerst het woord.

Hij begon met een telegram van de Koningin voor te lezen.

„H. M. de koningin draagt mij op om u en de bemanning van uw schip bij terugkomst in het vaderland na de moedige redding door u volbracht een hartelijk woord van welkom toe te roepen, en u allen de verzekering te geven, dat de koningin met groote voldoening heeft kennis genomen van uw heldhaftig en zelfopofferend streven dat met zooveel succes werd bekroond. — Van Geen, secretaris der koningin."

Daarna richtte de heer Goudriaan zich tot kapitein Smoolenaars en de bemanning, wier moed hij prees.

Ik denk aan de groote plichtsbetrachting, van den marconist en van den chef-hofmeester, die drie etmalen op hun post bleven; den 1sten en 3den machinist, de machinist-leerlingen, die onder zoo moeilijke omstandigheden voor hun taak stonden. Ik denk ook aan den civielen dienst, die het wonder verrichte, met een voorraad voor 47 man equipage en 12 passagiers, 530 menschen 2 etmalen lang te verzorgen.

Ook heeft ons getroffen, hoe de Chineesche opvarenden, menschen van een zoo ander ras en andere mentaliteit, in trouwe kameraadschap hebben meegewerkt aan de opofferende en menschlievende taak.

Mannen van de *Alhena*, wij hebben met ontroering uw daden gevolgd, maar vooral heeft op ons een diepen indruk gemaakt, de mededeeling van uw kaptein, nadat de redding plaats had gevonden, een telegram in een stijl van klassieken eenvoud, ja van Spartaansch laconisme, dat bekend moet worden bij ieder die belang stelt in de historie van het Nederlandsche zeewezen:

Het was een radiotelegram en het luidde:

„Had een oponthoud van 6 uur bij redding van 500 passagiers van de *Principessa Mafalda*. Vertrekken naar Rio. Kapitein Smoolenaars." (ontroering bij de hoorders).

U hebt ons door dezen eenvoud diep ontroerd. In dezelfde eenvoud hebt gij ook de hulde ontvangen, de overstelpende hulde in Zuid-Amerika met alleen 't simpele antwoord: *„Wij hebben niets gedaan dan wat onze plicht was."*

Tenslotte zei de heer Goudriaan:

„Mannen van de *Alhena*! Onze maatschappij heeft er prijs op gesteld u een bewijs te geven van haar dankbare bewondering en zij biedt u dezen lauwerkrans aan met opdracht. Moge die in lengte van dagen de *Alhena* versieren als een herinnering aan uw nobele daad.

Ook wenscht de maatschappij u allen een blijvend aandenken te schenken en zij stelt daarvoor een bedrag van f 5000 beschikbaar, te verdeelen in overleg met den kapitein en naar verhouding van het aandeel dat ieder hunner in de redding gehad heeft. De kapitein zal in overleg met zijn mannen bepalen wat ieder van hen het aangenaamst is.

Na den directeur der maatschappij sprak de minister van Waterstaat, mr. Van der Vegte, die een hartelijken gelukwensch sprak en meededeelde, dat het de koningin had behaagd, de volgende onderscheidingen toe te kennen:

Ridder in de Orde van Oranje Nassau, H. G. Smoolenaars, kapitein; de zilveren eerepenning voor menschlievend hulpbetoon en een loffelijk getuigschschrift aan C. H. Bakker, 1ste stuurman; J. Kuiper, 2de stuurman, J. van Engelsdorp Gastelaars, 2de machinist; de bronzen eerepenning voor menschlievend hulpbetoon en een loffelijk getuigschrift aan G. Sissingh. 3de stuurman; W. Raadsen, 4de stuurman; H. J. Lijnen, 4de stuurman; N. Laarman, 4de stuurman; M J. Doeselaar. bootsman; M. Holtrop, timmerman; J. Om mering, D. Kalkman, P. Teeken, L. Oosterom, J. Zwaal, J. Lekkerkerk, matrozen; de eeremedaille, verbonden aan de orde van Oranje Nassau, in zilver aan J. J. Brien, chef-hofmeester; de eeremedaille, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau, in brons aan B. H. Loke, matroos.

In deze rij is de naam van den marconist A. Wentzel niet vermeld. Hij zal echter niet vergeten worden, maar op een dag, die weldra zal aanbreken en die een schoone herinneringsdag voor het Nederlandsche zeewezen zal opleveren, een onderscheiding ontvangen.

Hierna las de heer Goudriaan een aantal telegrammen voor en deelde mee, dat de Maatschappij tot redding van drenkelingen er prijs op stelde, de bemanning om half drie ten kantore te zien en dat de prins, beschermheer der Maatschappij te kennen had gegeven, daarbij tegenwoordig te zullen zijn. Verder, dat burgemeesters en wethouders hen dien dag om 4 uur zullen ontvangen in de burgerzaal van het stadhuis, waar ook vereenigingen en corporaties hun hulde zullen aanbieden.

Met een kort dankwoord van kapitein Smoolenaars was deze eerste huldiging van de bemanning der *Alhena* geëindigd.

DE TOESTAND IN MEXICO.

De katholieken-vervolging minder heftig?

Hoe staat het met het plegen van gruw elen?

In een door "Kipa" ontvangen mededeeling wordt er nog eens op gewezen, dat men de berichten uit Mexico niet maar direct moet vertrouwen.

Vast staat, dat Calles de bestaande orde omver wil loopen en de Kerk zou willen overrompelen. Hoe zeer de bisschoppen tegen de aanwending van geweld hun stem verheffen, het kan niet anders, of er zullen onder de gegeven omstandigheden opstanden van kleineren en grooteren omvang voorkomen.

Zulke opstanden echter geven Calles het zoo zeer begeerde voorwendsel om zich op de Katholieken te werpen, teneinde zijn denkbeelden met geweld door te drijven.

Dat daarbij gruwelen zullen voorkomen, leert elke oorlog, vooral de godsdienstoorlog.

Maar toch moet er voor berichten uit Mexico gewaarschuwd worden. Calles heeft tegenstanders — niet alleen onder de uitgesproken Katholieken, maar ook onder de politici. Deze willen de bestaande orde van zaken van haar gebreken zuiveren, doch die orde niet geheel omververpen, om als Calles, op de ruïnen een utopie op te bouwen.

Onder hen zullen er misschien velen zijn, die het met de waarheid, evenals Calles, niet al te nauw nemen en uit propaganda-oogmerken vele ongerechtigheden der Calles-regeering zoo zeer verminken, dat ze tot onmenschelijke wreedheden uitgroeien.

De ervaring leert dat er in den strijd tegen de Kerk telkens onmenschelijke gruwelen voorkomen: verminken van priesters en andere trouwe dienaren der Kerk, die spotten met alle beschaving

Echter leert dezelfde ervaring ook, dat zulke tijden van onmenschelijke gruwelen tegen de Kerk — van enkele voorbeelden, zooals de kerkvervolgingen der eerste eeuwen en de Godsdienst-oorlogen in latere tijden afgezien — nooit lang duren.

De bedrijvers van zulke gruwelen worden voor de geheele wereld gebrandmerkt; ze pogen dan hun ware schanddaden te verbergen en in korten tijd pogen zij den moorddadigen strijd tegen de Kerk van zulke afschuwelijkheden te ontdoen,

In Mexico is de strijd tegen de Kerk geheel in de lijn der oude kerkvervolgingen gevoerd. Er zijn ongetwijfeld vele schanddaden tegen de Kerk voorgekomen. Maar duren zij nog voort?

Ondanks de berichten, die onlangs door de pers gingen, dat een priester de handen werden afgehakt, opdat hij niet meer de H. Mis zou kunnen lezen en dat op bevel van Calles des nachts vele politieke tegenstanders op de kerkhoven werden doodgeschoten, zijn de toestanden in Mexico toch aanmerkelijk verbeterd, ofschoon een einde van den strijd nog volstrekt niet te zien is.

Meer betrouwbaar is het bericht uit Guadelajara, aan de „Nogales Herald", van Nogales (Arizona) dat Calles in bevel heeft gegeven, aartsbisschop Francisco Orozco y Jiminez dood of levend te grijpen. Er werden troepen soldaten tegen hem afgezonden.

Aartsbisschop Orozco wilde echter bij den zijn kudde blijven, doch sinds maanden heeft men niets meer van hem gehoord En toch geeft Calles voor, dat de aartsbisschop aan het hoofd van een bende rebellen staat.

Mexico's liefde voor de Madonna.

Voor de tweede maal in zijn glorierijke geschiedenis van 4 eeuwen werd het feest der Madonna van Guadeloupe, volgens de Msb., zonder priesters gevierd op 12 December j.l.

Meer dan 200.000 pelgrims waren toegestroomd. Van 's morgens vroeg tot 's avonds laat was de kathedraal met menschen gevuld en alles drong naar het altaar der Madonna, de Patrones van Mexico.

De grootsche geloofsmanifestatie verliep zonder stoornis.

Maar er had een catastrofe kunnen plaats hebben, zoo de bomaanslag. die op de kathedraal was beraamd niet bijtijds was verijdeld.

Op den namiddag van den feestdag werd een man bemerkt die door de rijen der pelgrims bij het Madonna-altaar drong en den dichtsbij staanden pelgrim verzocht, een opvallend groote kaars, die hij meegebracht had aan te steken.

Daar de kaars buitengewoon zwaar was. kreeg men verdenking en gaf men haar aan een wachter.

Bij onderzoek bleek dat er een bom in de kaars was verborgen.

In bijzonder grooten getale waren ook de Indanen verschenen die, naar men weet, zulk een groote vereering voor de Madonna van Guadeloupe koesteren. Vele pelgrims hadden duizenden mijlen afgelegd, vaak heelemaal te voet, en hadden ook meest hun gansche familie meegenomen en alle noodige levensmiddelen meegebracht.

Heel troepen soldaten en politiemannen stonden langs alle straten die naar het Mariaheiligdom voeren, opgesteld.

Ook gedurende den nacht bleven de geloovigen om de kathedraal verzameld, vooral degenen wien het nog niet gelukt was, tot het altaar der Madonna door te dringen.